

GAZETA ZAKOPIAŃSKA

wychodzi dwa razy na miesiąc.

DRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Willa „Mieczysława“ przy ul. Sienkiewicza.

OGŁOSZENIA: Cena według umowy z Administracją

REDAKTOR odpowiedzialny: Mieczysław Sędzimir.

NUMER osobny kosztuje: 200 marek.

OD WYDAWNICTWA.

Gazeta Zakopiańska, spełniwszy z powodzeniem zadanie swoje w czasie wyborów do Sejmu i Senatu — jako tygodnik, wychodzić będzie nadal aż do poprawy nad wyraz trudnych stosunków w przemyśle drukarskim i papierowym — jako **DWUTYGODNIK**, ukazujący się około 5-go i 20-go każdego miesiąca.

Ochrona lasów tatrzańskich.

Sekcja Ochrony Tatr Towarzystwa Tatrzańskiego wniosła do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie następujący memoriał:

Wiadomo powszechnie, jak doniosłe znaczenie posiadają lasy w życiu ekonomicznym i kulturalnym każdego narodu i społeczeństwa. Znaczenie to potęguje się jeszcze w dzielnicach, które dzięki swym warunkom przyrodzonym, stały się celem, dokąd zdążają liczne rzesze po zdrowie i świeże sily do pracy.

Taką właśnie doniosłą rolę przypisać należy lasom tatrzańskim. Posiadają one przedewszystkiem olbrzymie znaczenie ekonomiczne dla rozwoju budownictwa na Podhalu, a temsamem umożliwiają prawidłowy rozwój licznych wsi, położonych u podnóża Tatr i przemianę ich na uzdrowiska.

Następnie są one jedną z najwybitniejszych cech krajobrazu tatrzańskiego, zarówno w dolnym jak i górnym reglu, one to nadają powietrzu w Tatrach uzdrawiające własności, one wreszcie chronią ciekłą warstwę gleby górskiej przed splukaniem i nie dopuszczają do powstawania nieużytków.

Ogolić Tatrę z lasów, znaczyłoby wygnąć z nich życie i zamienić w pustynię najpiękniejszą krainę Polski. A właśnie lasy tatrzańskie, wskutek niekorzystnych warunków siedliska i wpływów surowej przyrody, narażone są na wielkie niebezpieczeństwa i częste katastrofy. Wiatry halne wywracają rokrocznie tysiące świerków, lawiny zmiatają las długimi pasami od szczytów, aż do podnóża, okiść wyłamuje całe gniazda. Na powalony las rzuca się kornik i stamtąd przenosi się rychło na otaczające zdrowe drzewostany, szerząc dokoła dzieło zniszczenia.

W każdym kulturalnym państwie, lasy posiadające tak doniosłe znaczenie, a tak poważnie od przyrody samej zagrożone, stałyby się przedmiotem szczególnej opieki, zarówno ze strony państwa, jakoteż całego narodu. U nas, niestety, rzecz ma się przeciwnie. Wprawdzie klęska kornika, która w ostatnich latach poważnie zagrażała lasom tatrzańskim, została, wedle zdania leśników, na znaczniejszej ich części zażegnana; natomiast jednak od roku ubiegłego począwszy, zawisło nad niemi inne, o wiele groźniejsze niebezpieczeństwo, mianowicie klęska zupełnego wycięcia w pień, a to na obszarze, należącym do dóbr Szaflary i Poronin.

Na całym tem terytorjum widoczne są zdala rozległe gołe zręby, mianowicie: po obu stronach gościńca, wiodącego do Morskiego Oka,

gdzie wycięto przed paru laty Capowski las około 80 ha. i skąd widoczne są liczne świeże zręby na przyległych zboczach, dalej świeże zręby na Boczaniu, Olczyskach, Kasprowym, Goryczkowej, Kondratowej, widoczne z hali na Kalatówkach, wreszcie liczne zręby w wielu innych mniej widocznych miejscach.

Nadmierne wycinanie lasu zwraca uwagę tysięcy ludzi, zwiedzających Tatrę, daje się słyszeć powszechny głos oburzenia, a niejednokrotnie i wyrazy zdziwienia, że władze czuwające nad lasami dopuszczają do podobnego wandalizmu.

Zdziwienie to wyrażają zwłaszcza cudzoziemcy, którzy nie mogą pojąć, aby wolno było w tak barbarzyński sposób niszczyć i doprowadzać do spustoszenia najpiękniejszą dzielnicę Polski.

Na obszarach Małopolski obowiązuje przecież dotychczas ustawa krajowa „O niektórych zarządzeniach policyjno-leśnych i wodnych“ z dnia 15-go czerwca r. 1904-go, ograniczająca dobrowolne wycinanie lasów, których gleba ulegać by mogła splukaniu. Wedle obwieszczenia Namiestnictwa z dn. 11 kwietnia r. 1908, LIX.990—24 obszary leśne dóbr Poronin i Szaflary do tych terenów należą.

Obok powszechnego oburzenia, słyszeć się dają głosy, wyrażające, obawę, że jeżeli gospodarka leśna na terenie dóbr Poronin i Szaflary pójdzie dalej tym torem, to w krótkim czasie znikną lasy na całym tym obszarze, a przy zupełnym braku jakiegokolwiek odnowienia, rozległe zbocza zamienią się na usypisko i zapanuje na nich niepodzielnie pustynia, jaką widzieć można n.p. na południowo-zachodnim zboczu Jaworzynki na gruntach gminnych.

Obawy te są tem więcej uzasadnione, ponieważ w ostatnich czasach rozesała się pogłoska, że właściciel dóbr Poronin i Szaflary, zawarł z handlarzami nową umowę o sprzedaż 100.000 metrów sześciennych drzewa ze swych lasów tatrzańskich. Że w każdym razie dalsze i bardzo poważne wyręby są w dobrach tych zamierzone, tego dowodzi umieszczone w nrze 36-ym *Gazety Podhalańskiej* ogłoszenie Spółki akcyjnej w Katowicach, która poszukuje 200 robotników do spuszczenia i ścinania drzewa w Zakopanem.

Do pozyskania 100.000 m³ drewna użytkowego trzeba wyciąć przynajmniej około 320 ha lasu, jeżeli więc do poczynionych już nadmiernych wyrębów dołączy się i ta nowa przestrzeń, w takim razie cały obszar Tatr, należący do dóbr Poronin i Szaflary ogolony zostanie doszczętnie z lasów.

Podnieść też z naciskiem trzeba jedną ważną okoliczność, mianowicie, że wycięcie lasu na znacznym obszarze Tatr, będzie miało fatalne następstwa ekonomiczne dla całego Podhala, podniesie bowiem znacznie i tak już nadmierną cenę budulca i opału, wprowadzi niezdrową konkurencję w dziale eksploatacji lasu, nawet może spowodować zupełny zastój budowlany.

Utrzymanie więc tych lasów i dalsza ścisła nad niemi kontrola leżą nietylko w interesie Tatr i Podhala, ale i całego narodu.

Sekcja Ochrony Tatr Tow. Tatr., czując się na mocy swego statutu instytucją powołaną do strzeżenia całości Tatr, jako bezcennego dobra narodowego, zwraca się do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z usilną prośbą o jaknajrychlejsze wydanie stosownych zarządzeń, któreby wstrzymały dalszą dewastację

i nadmierne wycinanie i pustoszenie lasów na obszarze dóbr Poronin-Szaflary.

Każda zwłoka spowodować może zupełne zniszczenie, które pociągnie za sobą groźne i nieobliczalne w skutkach następstwa.

Na skutek tego pisma, za które należy się wdzięczność autorom od wszystkich miłośników Tatr i dbałych o dobro publiczne obywateli, zjechała niedawno komisja ministerjalna, która stwierdziwszy, że stan opisany w memorjale, jest, niestety, prawdziwy, — wydała stosowne zarządzenia ochronne. Obowiązkiem Sekcji i wszystkich taterników jest czuwać, aby zarządzenia te nie były tylko tymczasowemi, rzecz bowiem wymaga naprawy gruntownej i stałej opieki administracji państwowej.

ORGAN PRASOWY STAROSTWA NOWOTARSKIEGO?

Dowiedzieliśmy się, że Starostwo w Nowym Targu wysłało dnia 24 z. m. następujące pismo do p. Adama Czerbaka w Zakopanem:

L. 32471/22, G. — Starostwo w Nowym Targu przyjmuje po myśli § 10 ustawy z dnia 17—12 1862, Dz. p.p. nr 6 ex 1863 do zatwierdzającej wiadomości doniesienie Pana o zamierzonym wydawaniu pisma periodycznego w Zakopanem t. j. jednodniówki pod różnymi tytułami, które będą miały na celu obronę interesów Starostwa, władz: Urzędów Państwowych i klimatyki, zwalczać wszelkie bezprawie, nadużycia miejscowe tak w gospodarce gminnej, jak i miejscowe paskarstwo i wszelki wyzysk, a zarazem zwalczać wszelkie prądy, nie idące po myśli intencji państwa, a starające się obniżyć tak autorytet Głowy Państwa, jak i powagę Urzędów.

Jednodniówki powyższe mają być drukowane w drukarni I. Borka w Nowym Targu.

Po myśli § 17 i 18 cytowanej powyżej ustawy obowiązany Pan jest natychmiast po wyjściu z druku każdej jednodniówki przesyłać po jednym egzemplarzu Ministerstwu spraw wewnętrznych w Warszawie, Prezydium Województwa w Krakowie i tutejszemu Starostwu.

Starosta: *Trzeźniowski*, w. r.

Ogłaszając ten ciekawy dokument, zażyjemy tylko: co to jest interes Starostwa i dlaczego „obronę interesów“ swoich Starostwo nasze powierzyło p. Czerbakowi?

M. SKIBIŃSKI

ZAKOPANE,

KRUPÓWKI 20

poleca

hurtowo i detalicznie **ZABAWKI**

oraz

SANKI SPORTOWE

nadzwyczaj mocnej konstrukcji,
wrobu pierwszorzędnej fabryki
zabawek i galanterji drzewnej
„WIÓR“ w Warszawie.

WYBORY DO SEJMU I SENATU.

**Wyniki głosowania w powiecie nowotarskim
w dniu 5 b. m. do Sejmu.**

**Wynik głosowania w Zakopanem
dnia 12 b. m. do Senatu:**

LISTY :	1	2	3	5	7	8	12	14	18	23	24	25	26	27	Razem
Bańska	196	—	2	—	—	7	38	—	6	—	—	—	—	—	249
Biała Woda	9	—	46	—	—	18	18	—	7	—	—	—	1	—	99
Białka	10	—	—	—	—	—	338	—	2	—	—	—	—	—	350
Biały Dunajec	473	95	7	—	—	181	11	—	7	—	—	—	—	—	774
Brzegi	62	—	—	—	—	1	74	—	—	—	—	—	—	—	137
Bukowina	220	1	—	—	—	2	151	—	16	7	—	—	—	—	397
Chabówka	26	56	—	—	—	183	15	—	4	—	—	—	—	17	301
Chochołów	130	1	21	—	—	12	147	—	—	48	—	—	—	8	367
Ciche	253	—	4	—	—	18	224	—	20	54	—	—	—	—	573
Czarna Woda	—	—	37	—	—	26	—	—	—	—	—	—	1	—	64
Czarny Dunajec	271	22	44	—	—	115	148	6	16	—	—	—	—	114	736
Czorsztyn	21	10	6	—	—	12	1	2	2	—	—	—	—	5	59
Dębno	181	—	—	—	—	1	2	—	7	—	—	—	—	—	191
Długopole	—	—	—	—	—	49	104	—	—	—	—	—	—	—	153
Dział	10	—	1	—	—	16	174	—	3	—	—	—	—	—	204
Dzianisz	121	—	83	—	—	43	220	—	—	19	—	—	—	—	486
Gliczarów	131	—	—	—	—	—	19	—	1	—	—	—	—	—	151
Groń	34	—	—	—	—	2	202	—	9	—	—	—	—	—	247
Gronków	24	12	—	—	—	1	171	—	7	—	—	—	—	—	215
Grywałd	62	—	175	—	—	6	26	—	3	—	—	—	1	2	275
Haluszowa	65	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	72
Harkłowa	145	—	3	—	—	41	13	—	2	—	—	—	—	—	204
Huba	58	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	59
Jaworki	51	—	1	—	—	10	17	—	4	—	—	—	—	3	86
Klikuszowa	12	1	71	—	—	8	146	—	22	—	—	—	—	5	265
Kluskowce	284	21	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	6	5	319
Knurów	183	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	136
Kościelisko	169	17	1	—	—	22	65	—	—	43	—	—	—	—	317
Krauszów	157	—	—	—	—	2	34	—	4	—	—	—	—	—	197
Krościenko	70	7	10	—	—	119	356	15	58	—	—	—	41	89	765
Krośnica	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99	—	—	—	166
Lasek	35	12	19	—	—	80	140	—	2	—	—	—	—	—	288
Leśnica	101	—	—	—	—	—	94	—	7	—	—	—	—	—	202
Ludzimierz	102	26	15	—	—	50	112	—	7	—	—	—	—	3	315
Łopuszna	158	2	3	—	7	10	17	—	8	—	—	—	—	—	205
Maniowy	395	—	—	—	—	25	53	—	2	—	—	—	—	16	491
Maruszyna	271	1	1	—	—	7	80	—	—	—	—	—	—	—	360
Międzyzierzynie	128	1	2	—	—	19	91	—	6	—	—	—	—	—	247
Mizerna	86	—	—	—	—	2	28	—	7	—	—	—	—	—	123
Morawczyzna	20	—	7	—	—	5	146	—	2	—	—	—	—	—	180
Murzasichle	162	31	7	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	230
Niwa	86	4	—	1	—	4	11	—	3	—	—	—	—	—	109
Nowy Targ	506	316	1	—	—	591	339	171	71	—	—	—	—	515	2510
Obidowa	61	1	51	—	—	3	15	—	3	—	—	—	—	—	134
Ochodnica	589	—	2	—	—	86	442	—	7	—	—	—	3	28	1157
Odrowąż	246	—	7	—	—	—	199	—	6	—	—	—	—	—	458
Ostrowsko	—	8	—	—	—	3	199	—	10	—	—	—	—	2	222
Pieniążkowice	75	1	34	—	—	—	121	—	2	—	—	—	—	—	233
Podczerwone	10	30	11	—	—	28	166	—	6	67	—	—	—	—	417
Ponice	—	—	1	—	4	165	14	—	—	—	—	—	—	—	192
Poronin	155	17	56	—	—	53	24	—	5	—	—	—	—	—	311
Pyzówka	38	—	—	—	—	1	125	—	11	—	—	—	—	—	175
Rańków	39	—	6	—	—	169	131	—	2	3	—	—	—	—	350
Rdzawka	5	11	38	—	—	69	39	—	55	—	—	—	—	—	217
Rogoźnik	2	18	17	—	—	48	129	—	2	12	—	—	—	—	232
Rokiciny	240	16	—	—	—	17	20	—	1	—	—	—	—	—	294
Sieniawa	279	25	25	—	—	18	23	—	4	—	—	—	—	—	374
Bielanka	118	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	123
Skrzypne	3	—	—	—	—	118	68	—	16	—	—	—	—	—	205
Sromowce niżne	134	—	4	2	—	70	19	—	8	—	—	—	—	—	238
Sromowce wyżne	68	—	—	—	—	89	15	1	3	—	—	—	—	—	178
Starę Bystre	34	—	1	—	—	99	243	—	9	10	—	—	—	—	396
Szajlary	128	24	—	—	—	38	149	—	39	—	—	—	—	3	381
Szczawnica niżna	104	7	10	—	—	31	143	—	5	—	—	—	1	22	323
Szczawnica wyżna	213	—	141	—	—	66	112	—	17	—	—	—	4	85	638
Szlachtowa	1	—	196	—	—	16	7	—	7	—	—	—	1	1	229
Szlembark	149	3	—	—	—	1	1	—	4	—	—	—	—	4	162
Tylka	6	—	—	—	—	8	78	—	—	—	—	—	—	1	93
Tylnanowa	50	2	4	—	5	245	214	1	5	—	1	—	1	19	547
Waksmund	207	—	—	—	—	15	23	—	9	—	—	—	—	—	254
Witów	68	—	62	—	—	58	184	—	1	66	—	—	—	—	440
Wróblówka	107	—	29	—	—	29	59	—	7	2	—	—	—	—	233
Zakopane	778	505	11	5	4	1826	78	5	56	—	—	—	1	108	3377
Zaluczne	38	—	4	—	—	—	154	—	7	—	—	—	—	—	203
Zaskale	85	8	—	—	—	10	19	—	—	—	—	—	—	—	122
Zubsuche	168	7	—	—	—	224	54	—	47	—	—	—	—	—	500
Razem	9850	1322	1277	9	20	53	57101	201	672	331	100	1	62	1061	27332

Nr. listy	O	B	W	O	D	Y:	Razem
1	77	32	34	45	56	—	244
2	7	57	44	34	76	—	218
3	—	—	1	—	—	—	1
4	—	—	—	—	1	—	1
7	—	—	—	—	1	—	1
8	267	235	510	207	268	—	1.487
12	—	—	4	—	—	—	4
23	—	—	—	—	1	—	1
24	—	5	16	19	37	—	77

Razem: 351 329 609 305 440 2.034
 Nie głosow.: 87 211 373 238 481 1.340
 Ilość wyborc.: 438 540 982 543 871 3.374

Wynik niedzielnego głosowania do Senatu jest jeszcze świetniejszym, niż w dniu wyborów sejmowych, zwycięstwem listy 8-mej w Zakopanem:

Wśród 2034 głosujących było zwolenników Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej 1487 t. j. przeszło 73%, nadto i Olcza, gdzie przed tygodniem wśród młodszych wyborców sejmowych mieli przewagę „Piastowcy“, oświadczyła się większością głosujących (267 z 351) za osemką.

Lista 1-sza (Polskie Stronnictwo Ludowe) otrzymała 244 głosy.

Socjaliści (2) uzyskali 218 głosów.

Na listę żydowską (24) głosowało 77.

POSŁOWIE Z OKRĘGU 43-go.

Polska Agencja Telegraficzna ogłasza:

W okręgu wyborczym nr 43 uprawnionych do głosowania było: 228.367, głosów ważnych oddano: 147.221.

Wybrani są z listy nr 1: **Józef Bednarczyk i Józef Roman**; z listy nr 2: **Kazimierz Czapiński**; z listy nr 3: **dr Józef Putek**; z listy nr 8: **Medard Kozłowski i Karol Holeksa**; z listy nr 12: **Franciszek Maślanka**.

WYBORY SEJMOWE W NASZYM OKRĘGU.

— jak pisze *Gazeta Podhalańska* — „przyniosły straszną klęskę Piastowcom, bo stracili oni z dotychczasowych pięciu trzy mandaty, a zostały im tylko dwa. Czyli, że do Sejmu z tego okręgu wprowadzą Piastowcy tylko postać Bednarczyka i prof. Romana, a feralny dla Piastowców Wojdyło nie wejdzie i tym razem do Sejmu. „Poniesli klęskę także i socjaliści, którzy tu zdobyli jeden mandat, zamiast spodziewanych dwóch, chociaż Biała rzuciła na dwójkę aż 19.000 głosów.

„Natomiast osemka zdobyła w tym okręgu dwa mandaty, Putkowcy zabrali dawny mandat Stapińskiego, kładąc trupem Piastowców przy zdobyciu trzeciego mandatu, katolicko-ludowi zdobyli jeden z dwóch przedtem posiadanych mandatów.

„Cała więc kampanja rozegrała się kosztem Piastowców, którzy tu stracili aż trzy mandaty.

„Wynik głosowania w całym okręgu przedstawiał się następująco:
 Piastowcy 39.855 głos. zdobyli 2 mandaty
 Socjaliści 25.594 „ „ 1 mandat
 Putkowcy 14.049 „ „ 1 mandat
 Osemka czyli narodowcy 31.657 głos. 2 mand
 Dwunastka, czyli katolicko-ludow 17.891 głosów, 1 mandat“.

Uwagi *Gazety Podhalańskiej* są trafne, choć opierają się o nieściśłą podstawę faktyczną, inny bowiem był okręg wyborczy w roku 1919-ym, a inny obecnie.

O tem, co powiedziały wybory o Zakopanem i o Podhalu, napiszemy po ostatecznem ustaleniu wyników, które wpiery ogłaszamy po koleji.

NA SPISZU I ORAWIE

wybory sejmowe przyniosły — jak donosi *Gazeta Podhalańska* największą ilość głosów Piastowcom mianowicie 2109, następnie dwunastce 1430

głosów, dalej ósemce 549 głosów. Żydzi zdobyli 82, Putkowcy 59, socjaliści 38, a komuniści 4 głosy.

Według Polskiej Agencji Telegraficznej, wynik głosowania do Senatu był na Spiszu i Orawie taki:

Lista nr 1 — 1.135; nr 2 — 4; nr 3 — 7
nr 8 — 1.128; nr 12 — 146; nr 13 — 17
nr 24 — 16; nr 26 — 1.

TECHNICZNA STRONA WYBORÓW

w Zakopanem pozostawiała wiele do życzenia, głównie z powodu niedokładnych list wyborców, czemu nie mogły zaradzić komisje wyborcze, ponieważ Urząd gminny przedłożył im spisy za późno — a sami wyborcy nie spełnili następnie swego obowiązku jak należy.

Do Senatu nie głosowało z tego powodu co najmniej 300 wyborców. Zawiedziano protesty Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej i Polskiej Partii Socjalistycznej.

Największy obwód śródmiejski (79) należało podzielić na dwa, równe innym obwodom; byłoby się uniknęło w ten sposób przy wyborach sejmowych tłoku, który uniemożliwił osobom słabszym spełnienie obowiązku.

KRONIKA

BIURO REDAKCJI I ADMINISTRACJI mieści się w willi „Mieczysławce“ przy ul. Sienkiewicza (naprzeciw „Bohdanówki“); otwarte w poniedziałki, środy i piątki od godziny 12 do 1 popołudniu.

Przedpłata miesięczna wynosi 400 mar.; cena numeru osobnego 200 mar.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmuje również Księgarnia Podhalańska (Gebethnera i Wolffa) na Krupówkach, obok poczty.

O statucie uzdrowiska. Ministerstwo Zdrowia Publicznego wezwało p. dra Józefa Diehla, jako przewodniczącego nowej Komisji Uzdrowiskowej do opracowania projektu statutu uzdrowiska zakopiańskiego do dnia 1 stycznia r. 1923-go.

Dworzec Tatrzański w Zakopanem postanowił podobno Wydział P. T. T. w Krakowie zamienić na hotel dla członków Towarzystwa. Notując tę pogłoskę, przypuszczamy, że tak się nie stanie. Dworzec Tatrzański powinien być przede wszystkim przebudowany i być nadal całoroczną ostoją Sekcji Przyrodniczej, Turystycznej, Narciarskiej, Ochrony Tatr, Pogotowia Ratunkowego, Biblioteki Publicznej oraz istniejących i przyszłych klubów sportowych.

Oczekujemy w tej sprawie wyjaśnienia.

Zebrania członków P. T. T., wznowione od niedawna, jako miesięczne konferencje międzysekcyjne, odbywają się z powodu niemożności opalania głównej sali Dworca Tatrzańskiego, w gabinecie restauracji p. Karpowicza.

Na zebraniu listopadowym p. p. dr Konstanty Stecki, T. i S. Zwoliński mówili o nowo odkrytych grotach lodowych w Dolinie Kościeliskiej.

Dnia 4 grudnia r. b. p. dr Józef Diehl zagai pogadankę o administracji Zakopanego, jako uzdrowiska.

Filja pocztowa na Kościeliskiej. Mieszkańcy ludnej, a tak rozległej ulicy, jak Kościeliska, czekają długo i niecierpliwie na otwarcie filji pocztowej w tej dzielnicy. Po co Ministerstwo poczt utrzymuje bezczynną filję w zaułku Chramcówek? Chyba dla Sanatorium Czerwonego Krzyża t. j. dla kilkunastu osób — bo zresztą nikomu ta filja nie potrzebna.

Widać nadmiar pieniędzy ma to Ministerstwo, skoro wydaje je bez pożytku dla ludności.

Civis.

Potrzeby kolejowe Zakopanego. Oddział tutejszy „Orbisu“ wysłał do Krajowego Związku Uzdrowisk i Zdrojowisk we Lwowie następujące wnioski w sprawie potrzeb kolejowych w Zakopanem:

1) Dodania wagonu 3 klasy do Warszawy, do pociągu pospiesznego w czasie od 30—9 do 1—6 t. j. w sezonie zimowym.

2) Wagon 3 klasy do Lwowa dodać w sezonie letnim (kursuje bowiem 1 i 2 klasy) i utrzymać przez rok cały bieg wagonów 1 i 2 oraz 3 klasy do Lwowa.

3) Zaprowadzenia bezpośredniego, połączenia Zakopanem z Poznaniem i Śląskiem.

4) Umożliwienia nabywania biletów do Poznania i na Górny Śląsk w Zakopanem (do tychczas uprzywilejowany jest Kraków i... Nowy Sącz!)

5) Połączenia dogodnego Zakopanego z Rabką celem umożliwienia wycieczek jednodniowych w obie strony.

6) Zaprowadzenia drugiego pociągu pospiesznego z Krakowa do Zakopanego, albowiem pociąg warszawski odchodzący o godz. 5.40 z Krakowa jest nieodpowiedni.

7) W skutek wprowadzenia drugiego pociągu pospiesznego, zniesienia pociągu świątecznego.

8) Opóźnienia odjazdu tegoż drugiego pospiesznego pociągu z Zakopanego do Krakowa, w ten sposób, aby odejście tych dwóch pociągów przedzielał tylko przepisany przeciąg czasu, co sprawi, że warszawski pociąg i lwowskie wozy będą obsadzone wyłącznie swojimi pasażerami, a krakowski zabierze pierwszy pociąg. Do-

świadczenie nauczyło nas w minionym sezonie, że pociąg pospieszny do Krakowa, odchodzący o godz. 15.50 odchodził prawie pusty, gdy przy drugim był natłok publiczności, co poświadczyć może naczelnik stacji i cały personel kolejowy. W interesie publiczności takie obsadzenie pociągów i wozów powinno być ściśle przestrzegane, co w obecnym składzie rzeczy jest nie do przeprowadzenia.

9) W rozkładach jazdy w zimowym sezonie oraz przy składaniu pociągów nie uwzględnione potrzeby turystyczne Zakopanego, a mianowicie nie chodzą na przestrzeni Zakopane — Kraków 3 klasy nowego typu, nadto są trudności w przewozie nart, saneczek i t. d.

10) Ze względu na przejazd chorych na przestrzeni Kraków — Zakopane i Warszawa — Zakopane dezynfekowanie wozów 1 i 2 klasy.

11) Z tych samych przyczyn opalanie wozów poza terminem ogólnie na kolei przyjętym czyli co najmniej do połowy maja i przez cały październik.

Mniej więcej takie same postulaty zgłosił wydział Towarzystwa Tatrzańskiego.

Pensjonaty i restauracje. Na polecenie Starostwa Zwierzchność gmina wygotowała statystykę hoteli i pensjonatów zakopiańskich, posiadających koncesję, których jest aż 80, restauracji cukierni — 6 i mleczarni — 2.

Gdyby przepisy przemysłowe i sanitarne były należycie przez Starostwo nowotarskie stosowane, co najmniej połowa tych przedsiębiorstw nie mogłaby istnieć.

Szkoła dokształcająca im. generała Hallera. Nie wszystkim stałym mieszkańcom Zakopanego wiadomo, że istnieje tu, a zwłaszcza, jak rozwija się tak zwana oficjalnie Szkoła dokształcająca. W Szkole tej przez przeciąg 8 miesięcy wczoraj od g. 6 do 8, pobiera naukę niezbędną przedmiotów — młodzież męska i żeńska, praktykującą w rozmaitych rzemiosłach i handlu.

Szkoła ta, istniejąc zrazu przy miejscowej Szkole przemysłu drzewnego, pod kierunkiem każdorazowego jej dyrektora, z rozmaitych powodów rozwijała się bardzo powoli, a w czasie wojny przestała działać zupełnie. Dopiero dzięki niezmiordowanym zabiegom p. A. Niwelińskiego, zreorganizowana i postawiona samodzielnie, w roku 1920 wykazała zapisanych uczniów i uczennic 113, w trzech klasach, w roku 1921 już było w 5-ciu klasach zapisanych 143, w roku zaś bieżącym liczba zapisanych osiągnęła niebywałą cyfrę prawie 200 uczniów i uczennic, ilość klas zaś wzrosła do 6 i ządzie niebawem potrzeba otworzenia choć jednej klasy równorzędnej t. z. paraleli.

Co do zawodów poszczególnych uczni najwięcej, zapisało się szewców 22, potem ślusarzy

HELENA SOBAŃSKA.

ŚWIATŁA W CIEMNOŚCI

W mroku... daleko... gwiazda płonie
Drżąca, samotna...
Nie wiem — na ziemi czy w niebie.

W bezsilnem błaganiu ustały już dłonie —
Noc ciemna, słotna...

A bór się rozszumiał w jęk długi, żalony.

Wiatr liście rozwiewa,

Do ziemi gnie drzewa...

Żal wiosny —

Idzie zła moc!

Gdzieś życie zniszczono sieroce, tułaczę,

W strzep zdarto jakieś nadzieje...

W ciemną noc

Ktoś płacze,

Duszę grzebie.

W mroku... daleko... gwiazda płonie,

Nie wiem — na ziemi czy w niebie?

ZIMA.

Śnieg się sypie powoli... powoli...

Na ziemi kładzie się studziona

Biała, puszystą zasłoną.

Serce boli.

Chore serce niosę w dłoni —

Drzy, jak ptak szponom jastrzębim wydarty.

W zaciętej szczęścia pogoni

Z tej doły nie zmiliło warty.

I rozwiany marzeń kwiat przeczysty,

Pełne jeno gorczy kielichy.

Śnieg się sypie biały i puszysty,

I cichy...

Złóż serce na ziemi.

Śnieg otuli je płatki miękkimi

Białymi —

NIE WIDĄĆ DROGI.

Nie widać drogi. Idę w noc ciemną —

Ból ze mną.

Ostatnia gwiazda, drżąca na niebios wyzynie,

Gaśnie — poblądła.

Dusza zdrętwiała w bezowocnym czynie,

Niedoścignione wciąż goni widziadła.

Jedynych marzeń kwiećne, złociste korony,

Rozwiał wiatr, toną gdzieś w przyrodzonym

W błocie.

Na ustach pocałunek płonie nieziszczony,

Dłoń bliskiej dłoni szuka. W bezsilnej tęsknocie

Wzrok błądzi... Kędyś jasne promieniały hasła

I tryumfalne w dal patrzały wrota!

W mroku mar wstaje korowód złowrogi —

Na tajnych strunach śpiewa wicher — tęsknota...

Nie widać drogi.

Ostatnia gwiazda, drżąca w niebie — zgasła.

Z GŁĘBI DUSZY.

O słońce — niech twój pocałunek złoty,

Oczy skąpane w łzach wiecznej niedoli —

Osuszy.

O wicherze — skrzydłom daj potężne loty,

A tchnienie twoje — co ciąży i boli,

Niech skruszy

Ciemnego boru zadumany tumie

Zwichrzona myśli w pasma niech się złoży

W twej głuszy

O morze — w pieśni nieprzerwanej szumie

Prawdę kojącą, niewzruszoną, Bożą —

Nieś duszy.

AMEN.

Gotowa jestem — niech się stanie,

Na drogę przepasane biodra.

Idę, a ręka Twoja, Panie —

Nademną szczodra.

Nie szczędzisz słońca mi pożogi,

Ni głazów ostrych pośród drogi,

O które stopy do krwi ranie.

Nademną ręka Twoja, Panie —

Idę bez trwogi.

Błąka się trzoda — gdzie pasterze?

Zwierzę porwał jakiegoś białe jagnię...

Strudzona znojem dusza pragnie —

Zdrój tryśnie z skał, gdy rzeknę: Wierze.

Nademną ręka Twoja, Panie...

Skropiony łzami i krwią rany

Jad, który świeżo padł zrabany,

Znów oto kwieciem wonny — wstanie.

16, stolarzy 14, kuźnierzy 12, krawców 9, z reszty przypada po paru uczni na każdy z 19 zawodów, reprezentowanych w szkole. W klasach żeńskich najwięcej praktykuje w krawieczyźnie (42), po kilka w kilimiarstwie, hafciarstwie, bati-karstwie i t. p.

Tak świetny rozwój Szkoły ma jednak i ujemną stronę. Mianowicie szkoła ta, nie tak dawno powstała, jest jeszcze bardzo niedostatecznie zaopatrzona w rozmaite środki naukowe, jak biblioteka, modele i wzory, daje się także odczuć brak przyborów szkolnych, które uczniowie dostają na miejscu w Szkole, skąpi się naprzykład takich rzeczy, jak papier do pakowania, na którym się rysuje zamiast na rysunkowym, ze względu na oszczędnościowych.

Na domiar ziego Władze Szkolne pismem z dnia 19-go zeszłego miesiąca oznajmiły, że nie mogą przyjść w tym względzie z pomocą z powodu niepomyślnych finansów Państwa, i poleciły odwołać się do ofiarności publicznej.

Nowo mianowany kierownik tej Szkoły równocześnie profesor Szkoły Zawodowej, p. St. Bohusz-Zończyk wraz z gronem nauczycielskim w Szkole wieczornej w liczbie 11 osób dokłada wszelkich starań, aby nauka odbywała się na właściwym poziomie, ufając w pomoc jednostek, rozumiejących, jak ważną rzeczą dla przyszłości wychowanie nietylko zdolnych rękodzielników, ale i światłych obywateli. Dary czy to pieniężne czy w naturze; jak książki zawodowe i beletrystyczne, przybory szkolne i t. d., składać można w kancelarii szkoły ludowej wieczorem, codziennie od g. 6 do 8 z wyjątkiem soboty i niedzieli.

J. R.

Cuda znikających przedmiotów. (Z tajemnic czarnej magii naszego handlu). W tym ogólnym tańcu św. Wita przyzwyczailiśmy się do hulańców, jakie nasz dotychczasowy rząd wycina, ale czasem zdarzają się wśród nich niespodziane i karkołomne *saltamortalia*, że otwieramy jeszcze ze zdumienia oczy... Wali nas rząd pałką w łeb, zapowiadając, że za trzy dni podrożęją koleje o 100%, zaraz wali nas kupiec, podnosząc cenę mąki o 100%, daje nam rząd „kampe“ w postaci podwyżki cukrowej, na odlew wali kupiec—podnosząc cenę mięsa i tak bez końca. A nie ma ani głowy, ani ręki, coby ten taniec prawie szkieletoz zatrzymała.

Przykładzik: Przywożą nowy transport tytoniu i sprzedają. Nagle nadchodzi wieść hołbowa, że tytoń podrożeje za tydzień o nowe 50%, i oto cały zapas w trafice znika. Jak gdyby go dotknęła magiczna różdżka profesora magji — rozwiewa się, jak mgła. Na pułkach, gdzie wczoraj spoczywały liście tytoniowe, zostaje trochę papierosów, których nikt nie pali i ostonki dla odmiany o 50% droższe.

Skąd ten cud nagły znikania przedmiotów? No — jasna sprawa — tytoń wróci na swe pułeczki, ale już po nowej cenie pójdzie między „wygłodzonych“ palaczy. A zysk? Będzie, tylko nie zabierze go państwo, ale cna osoba prywatna odbierze cekiny. I niema władzy i niema oka, któreby to widzieć chciało.

Oto jeden z obrazków codziennego życia. A zakopiańscy i nowotarscy obywatele jak stado baranów — smętnie odgrają się po cichu, ale nie przyjdzie nikomu na myśl zarządzić rewizję składzików i piwniczek, w których znikły tytonie. A właściwie do kogo się zwrócić, aby tę rewizję zarządził? Gdzie ta władza? Gdzie to prawo i siła? Zlitujcie się — ciągnijcie nas z bagna, w którym toniemy.

Civis.

Do schroniska T. T. w Dolinie 5-ciu Stawów Polskich włamali się znowu jacyś niewysledzeni dotąd sprawcy i skradli prawie całe urządzenie oraz spalili drzwi i ławki. Schronisko to oraz schronisko Sekcji Narciarskiej w Dolinie Chochołowskiej i na Pysznej ulegają stałym tego rodzaju napadom, nie wzrusza to jednak policji, która widocznie uważa, że schroniska turystyczne nie są tak ważnymi obiektami, żeby Policja Państwowa miała się o nie troszczyć. Przypuszczenia, że do schronisk wtamują się turyści jest błędem, albowiem, żaden turysta nie zabierze na plecy siennika, miednicy, piły, siekiery i t. p. Podejrzanie spada przedewszystkiem na juhasów, wypasających w pobliżu bydło, wszczęcie więc poszukiwań nie sprawiłoby policji zbyt wielkich trudności.

Burmistrzem Nowego Targu został wybrany dotychczasowy zastępca burmistrza p. Franciszek Dworski — zastępca jego p. Michał Mroszczak, urzędnik Powiatowej Kasy Oszczędności.

INFORMATOR ZAKOPIANSKI.

ADWOKACI:

Dr Stanisław Adamski, willa „Jagienka“, ul. Ogrodowa.
Dr Władysław Bartmański, willa „Janosik“, Rynek.
Dr Józef Diehl, willa „Tolin“, ul. Sienkiewicza.

APTEKI:

„Pod Białym Orłem“ — spadkobierców s. p. Ferdynanda Tabeau, ul. Krupówki.
„Pod Opatrnością Boską“ — mag. Otmaro Hordyńskiego, ul. Witkiewicza.

BIURO KOMISJI KLIMATYCZNEJ i meldunkowo-informacyjne: willa „Jutrzenka“, ul. Krupówki, za wodą.

BIURO PODRÓŻY „ORBIS“: Krupówki 35.

KOMISARJAT POLICJI PAŃSTWOWEJ: willa „Granit“, ul. Kościuszki.

INŻYNIER cywilny budown. i geometra: Leon Krobicki, Kasprusie 28.

LEKARZE:

Spis ich z adresami znajduje się w Biurze Komisji Klimatycznej i w aptekach. Lekarz gminny i klimatyczny: Dr Tadeusz Gabryszewski, ul. Krupówki.

NOTARJUSZ: Dr Stefan Góra, Krupówki 35.

ROKI SĄDU powiatowego w Nowym Targu odbywają się w pierwszą środę każdego miesiąca w tutejszym Urzędzie gminnym.

STRAŻ POŻARNA: Pogotowie obok starego kościoła, przy ul. Kościeliskiej (nr telef. 14).

URZĄD GMINNY: Rynek.

URZĄD PARAFJALNY — obok nowego kościoła.

URZĄD POCZTOWY, telegraficzny i telefoniczny — Krupówki.

NADEŚLANE.

Stolarnia maszynowa w Jaszczurówce (obok Zakopanego)

przyjmuje roboty, wchodzące w zakres stolarstwa, jak meble, sprzęty kuchenne, drzwi, okna i t. p. --

„Nie kupuj tego u obcych, co możesz dostać w swoim stowarzyszeniu!“

„NASZ SKLEP“ SPOŁDZIELNIA Z OGR. ODP. NOWOTARSKA L. 5.

poleca: zawsze świeże masło deserowe, jaja, bryndzę, smalec amerykański „Ceres“, kaszę jaglaną, hreczaną, grysik kukurydziany, ryż, groch, mąkę pszenną i żytnią, marmoladę, powidło, sok malinowy, mleko kondensowane, migdały, rodzynki, figi, daktyle, śledzie angielskie pocztowe, śledzie do marynowania, rolmopsy, moskale w beczułkach. — Wino czerwone deserowe „Perla Tatr“.

Pierwsza FILJA przy Krupówkach.

SPOŁKA HANDLOWA W ZAKOPANEM

TELEFON 3.

STOW. ZAREJESTR. Z OGR. POREKĄ

SKLEP CENTRALNY W DOMU „BAZAR POLSKI“

TRZY FILJE: ul. KOŚCIELISKA, CHRAMCÓWKI I KRUPÓWKI

poleca w sprzedaży hurtownej i detalicznej:

Towary kolonialne — Wódki i koniaki — Konserwy i wszelkie artykuły spożywcze na wycieczki. WIELKI WYBÓR SZKŁA, PORCELANY I NACZYŃ KUCHENNYCH.

NAJWIĘKSZY SKŁAD ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY WE LWOWIE

ODDZIAŁ W ZAKOPANEM, Bazar Polski

złatwia wszelkie interesa bankowe. Udziela kredytów. Finansuje przedsiębiorstwa. Przyjmuje lokaty na rachunek bieżący i książeczki wkładkowe, oprocentowując je jak najkorzystniej. — Wykonuje przekazy w Polsce i zagranicą. Inkasuje czekli zagraniczne i krajowe. — Specjalność: inkaso czeków amerykańskich. — Kupuje waluty, płacąc najw. kurs dzienny.

Czciożkami drukarni Jana Trybuły w Zakopanem.

POZNAJ SIEBIE! POZNAJ INNYCH!

Przeznaczenie, zalety, wady, zdolności. Przyślijcie swój charakter pisma lub zainteresowanej osoby, zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny; na tych danych otrzymacie od uczonego psycho-grafologa Szyllera-Szkolnika (autora prac naukowych) listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Do tego jeszcze najnowszy utwór Ch. Szyllera-Szkolnika niewielka lecz treścią bogata książeczka „Tajemnica Powodzenia“. Rady, wskazówki, uwagi, jak żyć, postępować, aby osiągnąć powodzenie dobrobyt, niezależność, zadowolenie i zwycięsko przeciwstawić się losowi. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnika zaszczycona mnóstwem odeszł i podziękowań w poczytnych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysła się po otrzymaniu Mk. dwóch tysięcy wraz z książką. Jeżeli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe i t. p., wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmuje od godziny 12—7 pp. Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy.

Adres: Psycho-grafolog SZYLLER-SZKOLNIK. WARSZAWA, Wydawnictwo „Świt“ Piękna, 25.

Pierwszorządny

Zakład Krawiecki Męski pod firmą P. LAL Krupówki 49.

Przyjmuje zamówienia z własnych i dostarczonych materiałów. — Stale na składzie duży wybór doborowych materiałów, podszewek oraz wszelkich dodatków krawieckich, jakoteż gotowe spodnie sportowe i czapki.

STANISŁAW BIRTUS

ZAKOPANE „BAZAR POLSKI“ Telefon Nr 43.
Pierwszorządny Magazyn Nowości.

Czas

wyrównać
zaległą
przedpłatę
za rok 1922!